

SETKÁNÍ S LAUREÁTY

I. POKORNÝ SLUHA VESMÍRNÉHO ŘÁDU

(Max Planck)

14

Studium a kariéra
Planck v povědomí fyziků
Pocty a vyznamenání
Jak (ne)rozuměl politice
Co řekl

II. VĚČNOU ZÁHADOU SVĚTA JE JEHO POUCHOPITELNOST

(Albert Einstein)

29

Příznaky výjimečnosti
Letopočty ze životopisu
Šestnáct měsíců v Praze
Nobelova cena
Švýcarský Žid a německý vědec
Ve stínu svého muže

III. ZÁZRAČNÝ ROK 1905 I TY DALŠÍ

(Relativita a gravitace)

42

Pět stupňů na Parnas
Největší čin lidského myšlení o přírodě
Kritik společnosti
Einstein o náboženství
Publicista
Z Einsteinova odkazu
Slavné výroky
Vzpomínka Viktora Trkala

IV. GÉNIOVÉ NA PRANÝŘI

(Philipp Lenard, Johannes Stark)

57

O dvou tvářích nositele Nobelovy ceny za rok 1905

Lenardův bratislavský učitel Virgil Klatt

Jedna cena za dva velké objevy

V. SÍLA SPRÁVNÉ HYPOTÉZY

(Max von Laue)

69

Co se v mládí naučil...

Všestranný teoretik

V Hitlerově tisícileté říši

Poválečná kariéra

Zprávy ze světa krystalů

VI. OTEC A SYN

(William Henry a William Lawrence Braggové)

81

Jak byly difrakce s interferencí nahrazeny selektivním odrazem

Hlavní osoby v příběhu o Braggově (Vulfově) rovnici

Životní láska otce a syna Braggů

VII. SPLNĚNÝ SEN ALCHYMISTŮ

(Ernest Rutherford)

92

Montrealské období

Dvanáct let v Manchesteru

Ředitel Cavendishovy laboratoře

Rutherfordovi talentovaní žáci

VIII. KODAŇSKÁ ŠKOLA KVANTOVÉ FYZIKY

(Niels Bohr)

101

Hvězdná kariéra

O modelování atomů

Bohr ve vzpomínkách Abrama Joffeho a Jevgenijeviče Feinberga
Bohrův žák Georg Placzek
Vynálezy zkázy

IX. OPOŽDĚNÉ ROZHODNUTÍ NOBELOVA VÝBORU

(Max Born)

120

Cesta za vzděláním
Vědec a učitel

X. DOKTORSKÁ DIZERTACE STOLETÍ

(Louis de Broglie)

131

Nejslavnější z dynastie Brogliů
Od fotoefektu k elektronovému mikroskopu

XI. ARCHITEKT ATOMOVÉHO VĚKU

(Enrico Fermi)

137

Dětství
Na univerzitě
Hvězda evropské vědy
Léta 1928–1938
Chicago – Los Alamos – Hirošima a Nagasaki
Do posledního dechu
Sedm pojmů spjatých s Fermiho jménem

XII. ČERNOBÍLÁ MOZAIKA

(Werner Heisenberg)

151

Školní léta
Ludwig-Maximilians-Universität München (1920–1923)
Göttingen a Kodaň (1924–1927)
Lipské období (1927–1941)
Druhá světové válka (1941–1945)
Poválečná kariéra (1946–1958)

Knižní díla a uznání světovou vědeckou komunitou
Heisenbergovo poselství

XIII. FYZIK S NEJČISTŠÍ DUŠÍ

(Paul Dirac)

163

Studium

Kariéra

Co řekl a co o něm řekli jiní

Pocty, které neodmítl

Medaile a ceny udílené na Diracovu počest

XIV. FYZIK, MATEMATIK, FILOZOF I BIOLOG

(Erwin Schrödinger)

170

Léta učednická

Život za katedrou

Schrödingerovy ženy

Schrödingerova vlnová rovnice

Schrödingerova kočka

Mezi fyzikou a biologií

XV. SVĚDOMÍ FYZIKY

(Wolfgang Pauli)

182

Občan čtyř států

Pauliho místo ve fyzice dvacátého století

Pohled do soukromí

XVI. EINSTEINŮV DĚDIC

(Stephen Hawking)

190

Navzdory osudu

Dílo a jeho ocenění

Hawking o sobě a problémech naší doby

Mezi dvěma singularitami

Zánik vesmíru

FYZIKOVÉ Z VÝCHODU

XVII. OTEC MODERNÍ RUSKÉ FYZIKY (Abram Fjodorovič Joffe)	208
XVIII. JEDNA CENA TŘEM UČENCŮM (Pavel Alexejevič Čerenkov, Ilja Michajlovič Frank, Igor Jevgeněvič Tamm)	213
XIX. O FYZICE A TOTALITNÍ MOCI (Pjotr Leonidovič Kapica)	219
XX. LEGENDA JMÉNEM DAU (Lev Davidovič Landau)	225
XXI. PROMINENTNÍ VĚDEC I SLAVNÝ DISIDENT (Andrej Dmitrijevič Sacharov)	232
XXII. OBJEVITEL PRINCIPU FÁZOVÉ AUTOFOKUSACE (Vladimír Josifovič Veksler)	236
XXIII. VĚDA JE I UMĚNÍM (Dmitrij Ivanovič Blochincev)	240
XXIV. KARIÉRA Z PĚTI VĚT V PHYSICAL REVIEW (Georgij Nikolajevič Flerov)	244
XXV. ČESTNÍ DOKTOŘI ČVUT (Alexandr Michajlovič Prochorov, Nikolaj Gennadievič Basov)	247
XXVI. FYZIK A POLITIK (Žores Ivanovič Alfjorov)	252
XXVII. PRVNÍ RUŠTÍ NOBELISTÉ V JEDNADVACÁTÉM STOLETÍ (Alexej Alexejevič Abrikosov, Vitalij Lazarevič Gizburg)	256

SEDM UNIVERZITNÍCH MĚST

XXVIII. BÍLÉ NOCI

(Sankt-Petěrburg)

262

XXIX. UPROSTŘED RUSKÉ ŘÍŠE

(Novosibirsk)

270

XXX. NA SEDMISTÉM KILOMETRU ŘEKY TOM

(Tomsk)

275

XXXI. VELKOMĚSTO NA JENISEJI

(Krasnojarsk)

278

XXXII. SIBIŘSKÉ POHLEDNICE

(Irkutsk)

287

XXXIII. ŽIVOT NA VĚČNĚ ZMRZLÉ PŮDĚ

(Jakutsk)

293

XXXIV. TAM, KDE KONČÍ MAGISTRÁLA

(Vladivostok)

297

Literatura

299

Jmenný rejstřík